

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma

NAZIV PROPISA

Predlog Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predlog Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu, između ostalog rješava problem finansiranja Instituta za standardizaciju Crne Gore. Institut za standardizaciju Crne Gore posluje u skladu sa Zakonom o standardizaciji („Službeni list Crne Gore“, br. 145/21). Članom 20, predmetnog Zakona propisano je da „Sredstva za rad Instituta obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore. Prihodi koji se ostvare naplatom članarina u Institutu, prodajom crnogorskih standarda, srodnih dokumenata i drugih publikacija, pružanjem usluga od strane Instituta i drugi prihodi ostvareni u skladu sa zakonom su prihodi budžeta Crne Gore.

Sredstva iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se za sprovođenje aktivnosti utvrđenih Programom rada, Godišnjim planom donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskim planom, plaćanje članarine međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju i sprovođenje međunarodne saradnje u ime Crne Gore u oblasti standardizacije. Institut je dužan da svoje poslovanje organizuje i vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje način i organizacija vođenja računovodstva u javnom sektoru. Na finansijsko izvještavanje Instituta primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje budžet i fiskalna odgovornost.

Finansijski izvještaji Instituta podliježu reviziji od strane Državne revizorske institucije.“

Predlog Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu, predstavljaju osnov za transfer sredstava neophodnih za funkcionisanje Instituta za standardizaciju u skladu sa zakonom.

- Uzrok problema je to što je standardizacija procesa neophodan predušlov za razvoj ekonomije i društva a pravilna primjena standarda zahtijeva finansijske i ostale resurse za pripremu i objavljivanje standarda. Shodno navedenom stvara se potreba (problem) da se u pravilnoj dinamici donošenja i objavljivanja standarda obezbijede neophodni finansijski resursi. Programom rada, Godišnjim planom donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskim planom Instituta za standardizaciju Crne Gore za 2023. godinu načelno se utvrđuju poslovi i aktivnosti čija se realizacija planira za tekuću godinu. Svi poslovi su vezani u najvećoj mjeri za finansiranje iz budžeta.

- Neusvajanjem ovih akata bi se stvorili problemi u dinamici ispunjenja obaveza iz člana 77 SSP-a odnosno obaveza koje je Crna Gora preuzela u pregovorima sa EU u okviru Poglavlja 1 – Sloboda kretanja roba. Predmetnim članom SSP-a, Crna Gora je preuzela obavezu da Institut za standardizaciju postane punopravni član CEN/CENELEC Evropske organizacije za standardizaciju. Uslov za punopravno članstvo je i taj da država pravovremeno i u dovoljnom obimu obezbijedi resurse za rad svog nacionalnog tijela za standardizaciju. Takođe, neusvajanjem ovih akata došlo bi do zastoja u razvoju i primjeni standarda u realnom sektoru što bi umanjilo konkurentnost crnogorskih preduzetnika u odnosu na konkurenciju iz trećih država.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Cilj Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu, jeste pružanje podrške radu Instituta za standardizaciju Crne Gore kroz kontinuirano finansiranje Instituta, a u vezi ispunjenja obaveza Crne Gore u procesu EU integracija u okviru Poglavlja 1 – Sloboda kretanja roba kako je obrazloženo u odgovoru na pitanje 1.
- Cilj ovih dokumenata je da se obezbijede uslovi za ispunjavanje kriterijuma za punopravno članstvo Instituta u evropskim tijelima za standardizaciju kao i proširenje broja novih standarda koji treba da budu prihvaćeni ali i novih oblasti koje će biti obuhvaćene standardizacijom.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju.

- Ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema moguće je postići jedino davanjem saglasnosti na Predlog Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu.
- Preferirana opcija je model koji se primjenjuje u Crnoj Gori, regionu i u zemljama članicama EU godinama. U skladu sa Zakonom o standardizaciji potrebno je da se podrži proces standardizacije od strane Državnog budžeta a da pri tome bude garantovana nezavisnost nacionalnog tijela za standardizaciju (Institut za standardizaciju Crne Gore).

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Programom rada, Godišnjim planom donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskim planom za 2023. godinu, utvrđene su aktivnosti koje će Institut sprovoditi u 2023. godini kako bi u kontinuitetu ispunjavao uslove punopravnog članstva u CEN/CENELEC-u, koji između ostalog obuhvata i donošenje crnogorskih standarda i srodnih dokumenata koji su od interesa za crnogorsku privredu sa aspekta konkurentnosti. Povećanje broja donesenih crnogorskih standarda i srodnih dokumenata jedan je od preduslova za punopravno članstvo u međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju. Primjena crnogorskih standarda i srodnih dokumenata koji su usaglašeni sa evropskim i međunarodnim standardima će dalje uticati na konkurentnost privrednih društava koja će primjenom najnovijih standarda u svojim oblastima proizvodnje/usluga učiniti svoj proizvod/uslugu konkurentnijom za potrošače u Crnoj Gori, ali i na međunarodnom tržištu.

- Nema troškova za građane i privredu, na osnovu primjene Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu.

- Nema troškova - vidjeti prethodni odgovor.
- Direktnog uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu nema.
- Program rada, Godišnji plan donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijski plan za 2023. godinu, neće dovesti do stvaranja biznis barijera. Standardizacija i primjena standarda je kroz nacionalno zakonodavstvo propisana kao dobrovoljna.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju Predloga Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu, je potrebno obezbijediti 525.000,00 eura.
Budžetom Crne Gore za 2023. godinu, potrebno je obezbijediti 510.000,00 eura (u okviru budžetske jedinice Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, u okviru programa „Razvoj i usvajanje standarda“). Finansijskim planom za 2023. godinu predviđeno je da će Institut za standardizaciju Crne Gore iz 2022. godine prenijeti iznos od 15.000,00 eura, što u ukupnom iznosu kako je navedeno u Finansijskom planu za 2023. godinu iznosi 525.000,00 eura neophodnih za rad Instituta za standardizaciju Crne Gore.
- Sredstva je potrebno obezbijediti za 2023. godinu. Sredstva se transferišu na mjesečnom nivou u jednakim mjesečnim tranšama.
- Implementacijom Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu proizilaze međunarodne finansijske obaveze u dijelu plaćanja godišnjih članarina međunarodnim i evropskim tijelima za standardizaciju.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.
- Implementacijom predmetnih akata djelimično će se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.
- Metodologija koja je korišćena za izradu plana je usklađena sa Regulativom 1025/12 EC kojom je predviđeno planiranje poslova u korelaciji sa crnogorskim propisima kojima se utvrđuju finansijski iznosi za pojedine finansijske potrebe (npr. Zakon o zaradama u javnom sektoru, Zakon o računovodstvu i sl.).
- Da, postojao je problem u preciznom obračunu sredstava za 2022. godinu usljed promjena u metodologiji obračuna zarada za zaposlene uvođenjem programa Evropa sad.
- Sugestije Ministarstva finansija nijesu izražene u formalnom obliku.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Prilikom pripreme Predloga Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu za njegovu implementaciju, nije korišćena eksterna ekspertiza.
- U skladu sa Zakonom o standardizaciji, predmetne akte donosi Skupština Instituta za standardizaciju Crne Gore koja predstavlja sve zainteresovane strane pa samim tim odnosi se na sve grupe zainteresovanih strana. Kroz pomenutu proceduru se daju stavovi privrednih društava, univerziteta i civilnog sektora na ponuđeni tekst. Skupština donosi predmetne akte uz prethodno pribavljenu saglasnost Osnivača odnosno Vlade Crne Gore, član 13 Zakona o standardizaciji („Službeni list Crne Gore“, br. 145/21).
- Konkretno, na Predlog Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu, nije bilo sugestija.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
 - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
 - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
 - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Nema potencijalnih prepreka za implementaciju Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu.
 - Glavne indikatore prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva predstavljaće broj donijetih crnogorskih standarda i srodnih dokumenata o čemu će se detaljno izvještavati organi upravljanja Instituta za standardizaciju Crne Gore. Godišnji izvještaj o radu koji sadrži detaljno izvještavanje o izvršenju ciljeva Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana je zakonska obaveza i biće upućen na Osnivaču (Vlada Crne Gore) na razmatranje i usvajanje, u skladu sa članom 16 Zakonona o standardizaciji.
 - Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma i Ministarstvo finansija vršiće monitoring nad sprovođenjem Programa rada, Godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i Finansijskog plana za 2023. godinu u skladu sa Zakonom o standardizaciji.

Datum i mjesto

Podgorica, 24.10.2022. godine

